Phd-kursus i Basal Statistik, Opgaver til 2. uge

Opgave 1: Sædkvalitet

Filen oeko.txt på hjemmesiden indeholder datamateriale til belysning af forskellen i sædkvalitet mellem SAS-ansatte og mænd, der lever økologisk. Variablene er (i den nævnte rækkefølge):

- sas_ansat: ansat i SAS (ja/nej)
- abstid: abstinenstid (1: kort, 2: medium, 3: lang) (et mål for længden af seksuel afholdenhed)
- konc: sædkoncentrationen (mill/ml)

Formålet med opgaven er at undersøge, om der er forskel på de to populationsgruppers sædkoncentrationsniveau.

Husk undervejs at overveje kontrol af modelantagelserne, uden at lade dette tage fokus fra selve analyserne og fortolkningerne.

- 1. Lav en passende illustration af data.
- 2. Vi skal nu kvantificere niveauet af sædkoncentration for de to grupper af mænd og sammenligne disse niveauer, i første omgang uden at tage hensyn til abstinenstiden. Overvej, om der skal logaritmetransformeres, når I svarer på nedenstående spørgsmål:
  - (a) Giv et estimat for nivauet af sædkoncentrationen for hver af de to grupper af mænd. Husk et 95% konfidensinterval.
  - (b) Sammenlign de to estimater og de to tilhørende konfidensintervaller fundet ovenfor, og giv en intuitiv vudering af, hvorvidt der er forskel på de to grupper eller ej.

- (c) Foretag nu en sammenligning af de to grupper, og kvantificer forskellen i sædkoncentration for grupperne, igen med 95% konfidensinterval.
- (d) Er der signifikant forskel på de to gruppers sædkoncentration?
- 3. Lav nu en underopdeling af de to grupper, baseret på længden af abstinenstiden og udregn passende summary statistics for de nu i alt 6 grupper.
  - (a) Ser det ud som om abstinenstiden har indflydelse på sædkoncentrationen?Og i givet fald, ser denne indflydelse så ens ud i grupperne?
  - (b) Ser det ud som om fordelingen af abstinenstider er den samme i de to grupper?
- 4. Benyt en variansanalysemodel til at besvare følgende:
  - (a) Find et estimat for forskellen i sædkoncentration mellem de to populationer af mænd, for fastholdt værdi af abstinenstid.
  - (b) Sammenhold ovenstående estimat med det tilsvarende fra spørgsmål 2c og kommenter.
  - (c) Er der evidens for, at abstininstiden har en forskellig effekt på sædkoncentrationen i de to populationer?

Opgave2: Space shuttle (9.1, p. 223)

Et studie involverer de 26 astronauter, der deltog på de første 8 rejser med space shuttle (Bungo et.al., 1985). På frivillig basis konsumerede 17 af disse astronauter store mængder af salt og væske inden landingen, i et forsøg på at imødegå 'space deconditioning' (salt=1). De 9 øvrige indtog intet specielt (salt=0).

Tabellen nedenfor viser pulsen (slag pr. minut) før og efter flyvningen for hver af de 26 astronauter.

Countermeasure taken			Countermeasure not taken		
Pre	Post	Change	Pre	Post	Change
71	61	-10	61	61	0
65	59	-6	59	66	7
52	47	-5	52	61	9
68	65	-3	54	68	14
69	69	0	53	77	24
49	50	1	78	103	25
49	51	2	52	77	25
- 57	60	3	54	80	26
51	57	6	52	79	27
55	64				
58	67	9			
57	69	12			
59	72	13			
53	69	16			
53	72	19			
53	75	22			
48	77	29			
Mean 56.88	63.76	6.88	57.22	74.67	17.44
SD 7.30	8.86	10.70	8.44	13.01	10.11

Data er lagt i filen space.txt på hjemmesiden, med 3 kolonner af tal og med variabelnavnene salt, pre og post i første linie.

- 1. Sammenlign før- og efter-målingerne i 'salt'-gruppen, og husk samtidig at lave passende illustrationer.
- 2. Huskede du at give en kvantificering af effekten af flyvning på pulsen i 'salt'-gruppen? Med konfidensinterval!
- 3. Sammenlign effekten af flyvning i de to grupper. Hvilken konklusion opnås for effekten af saltindtagelse? Husk konfidensinterval!
- 4. To astronauter deltog i to forskellige flyvninger og optræder altså i datamaterialet to gange. Spiller det nogen rolle?
- 5. Kommenter frivilligheden i opdelingen i de to grupper og hvordan dette kunne tænkes at påvirke fortolkningen af resultaterne.